

Ämne: Historia Hi1b

Årskurs: Åk 2 gymnasiet

Prov: Orsaksförklaringar till första världskriget

Första världskriget var inget som blev orsakat på en natt, det är en lång rad av olika faktorer. Allt från enskilda aktörers beslut och handlingar till de strukturer som växte fram under denna tid. Det går inte att skylla första världskriget på en specifik individ utan det är mycket större och mer invecklat än så.

Innan första världskriget skedde en mängd utvecklingar i samhället, produkter som innan gjorts av muskelkraft börjades nu göras i fabrik. Nya maskiner gjorde det möjligt för produkter att massproduceras, massproduceras gjordes även vapen. Även transporten utvecklades vilket gjorde att man snabbt kunde transportera vapen och soldater in i kriget. Utan denna utveckling hade kriget aldrig blivit så stort som det blev, men inte heller så meningslöst som det blev, utan det ledde bara till skyttegravskrig. Ingen mark erövrades utan konsekvensen var bara död. Denna massproduktion ledde även till en kapplöpning mellan länderna, man skulle ha så bra vapen som möjligt och så mycket som möjligt. I takt med industrialismen växte även imperialismen fram. Länder erövrade andra länder i syfte att få makt, mark och råvaror. Spänningar bildades i Europa och det var bara en tidsfråga innan ett krig skulle bryta ut. Folk var inte heller rädda för krig, utan hade lärt sig att krig var romantiskt och något bra man gör för sitt land. Länder hade en stark nationalistisk tro och ansåg sig själva som överlägsna. Så skulle ett krig bryta ut trodde man att man lätt skulle vinna.

Ur ett aktörsperspektiv pratar man ofta om Gavrilo Princip som avlossade ett skott mot Österrike-Ungerns ledare. Det är detta man ser som startskottet för första världskriget och alltså här alla länder dras in på grund av de allianssystem som bildats. Men att betrakta Gavrilo Princip som orsaken till första världskriget anser inte jag är rätt. Utan alla underliggande faktorer och andra aktörers beslut hade kriget inte blivit det som det blev. Gavrilo gav bara sista knuffen på det som så länge redan varit på väg att välta. Jag tycker snarare att stor vikt ligger på de ideologier och strukturer som växte fram under denna tid. Det är dessa faktorer som ledde till den spänning som skedde innan första världskriget och utan denna ständiga oro för krig hade inte allianssystemen behövts bildas. För det är just dessa allianssystem som gjorde att kriget blev så stort som det blev. En konflikt mellan två länder blev mycket större och till slut var det en konflikt mellan alla alliansmakter.

Rättning av elevens essä om Orsaksförklaringar till första världskriget

Allmän kommentar

Den här essän ger en bra övergripande bild av orsakerna till första världskriget, både ur struktur- och aktörsperspektiv. Eleven visar förståelse för hur industrialisering, imperialism, nationalism och allianssystem har bidragit till spänningar och krigsutbrottet. Texten är tydligt strukturerad med en klar röd tråd och en avslutande reflektion kring orsaksförklaringar. Språket är enkelt och klart, men det finns flera språkliga fel och mindre formella uttryck som skulle kunna förbättras.

Bedömning enligt betygskriterier

Bedömningsområde	Kommentar	Nivå
Kunskaps- och förståelsenivå	Eleven visar god förståelse för flera viktiga orsaker och kan koppla samman strukturer och aktörer på ett relevant sätt.	C
Analys och resonemang	Resonemangen är utvecklade och visar förmåga att reflektera över orsakssamband och komplexitet. Viss fördjupning kring allianssystemet och dess roll finns.	C
Användning av historiskt språk och begrepp	Användning av begrepp som industrialisering, nationalism, allianssystem är korrekt och relevant. Språket är enkelt men fungerande.	E-C
Struktur och språk	Texten har tydlig struktur och flyt. Språket är emellanåt informellt och det förekommer stavfel och grammatiska fel.	E-C

Förslag på förbättringar

- Korrigera stavfel (t.ex. "Österrike-Ungerns", "det blev").
- Förbättra meningsbyggnad och undvik upprepningar för mer varierat språk.
- Utveckla resonemang om hur nationalism och imperialism konkret skapade spänningar i Europa.
- Mer preciserad analys av allianssystemens roll och varför de bidrog till krigets omfattning.
- Använd mer formellt språk i skriftliga uppgifter.

Sammanfattande betygsförslag

Essän motsvarar en **C-nivå** tack vare god förståelse och utvecklat resonemang, men språkliga brister och behov av mer fördjupning i vissa delar hindrar högre betyg.

Tags: [Prov](#)